

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

Cei liniștiți din țară, sau câini muți care nu pot să latre Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

Verset călăuzitor: Isaia 56.10

Isaia 56.10: Păzitorii săi [conducătorii poporului israel] sunt orbi, toți sunt lipsiți de cunoștință. Toți sunt câini muți care nu pot să latre.

În ultimii ani, mi se pare că a existat o polarizare din ce în ce mai mare a societății noastre între grupuri de opinie și indivizi. Anul trecut, odată cu pandemia corona și cu întrebarea cum să răspundem la ea, această polarizare a primit un impuls suplimentar. La fel ca toate evoluțiile sociale, acest lucru s-a transferat și în comunitățile noastre creștine. Și acolo, tonul a devenit mai dur, se insistă asupra opiniei proprii, un „compromis”¹ este adesea văzut doar în mod negativ. Acest lucru este valabil la diferențele de păreri interne din cadrul comunității, dar și la întrebarea cum să te poziționezi ca și creștin credincios în aceste vremuri față de evoluțiile sociale și deciziile politice. Mă comport mai degrabă tăcut și rezervat sau vorbesc tare și clar și „mă distanțez” față de evoluțiile reale și presupuse a fi greșite? Trei scenarii pot fi reprezentative pentru această întrebare:

- Președinția lui Donald Trump în SUA. Mulți creștini l-au susținut pentru că, printre altele, s-a pronunțat împotriva opțiunilor liberale în materie de avort. În același timp, alte comportamente personale și poziții politice ale sale, extrem de criticabile din punct de vedere creștin, au fost ignorate până la final. O polarizare masivă a societății americane a fost posibilă cu sprijinul său.
- În Germania, criticii creștini ai practicii avortului organizează de mai mulți ani „Marșul pentru viață”. Creștinii ies în stradă ofensiv pentru a-și exprima criticile la adresa societății. Este o demonstrație pașnică și autorizată prin Berlin, care, din păcate, este întreruptă în mod repetat de contramanifestanți mai puțin pașnici. Alegând strada ca loc de exprimare a opiniei, ne expunem și la „regulile jocului” (sau „fauturile”) de acolo.
- Tinerii, în special, sunt foarte îngrijorați de consecințele pe care de exemplu „schimbările climatice” sau diversele probleme de mediu le-ar putea avea asupra viitorului lor. Cum vor trăi aici peste câteva decenii, când persoanele în vârstă de astăzi și-au încheiat pur și simplu viața pământească în cea mai mare parte? Și ei

¹ Cuvântul *compromis* provine din cuvântul latin *compromissum* = „a promite împreună” (*compromittunt*). Expresia, care este deja documentată de Cicero, provine din terminologia juridică latină și însemna acolo că părțile aflate în dispută se supun hotărârii unei terțe părți care a fost chemată în prealabil ca arbitru (*wikipedia*). Astfel, acest termen are de fapt un sens de bază foarte frumos, deoarece arbitrajul unui conflict de către un arbitru neutru este într-adevăr binevenit și nu este deloc contrar comportamentului biblic. Astăzi, însă, termenul colocvial de *compromis* pare să fie înțeles mai degrabă ca o negociere cu un acord al „celui mai mic numitor comun”, iar cuvântul are un sens negativ pentru mulți.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

organizează demonstrații („Friday for Future”). Cum ar trebui să se comporte un tânăr creștin credincios, care și el este îngrijorat de modul în care tratăm creația?

Prin exemplele de mai sus nu este vorba de părerea mea despre problemele în sine,² ci de întrebarea referitoare la modul în care mă comport ca și creștin credincios în astfel de situații: îmi exprim opinia în liniște sau cu voce tare? Caut compromisul sau confruntarea?

Când eram elev de liceu, la începutul anilor 1980 au fost organizate demonstrații împotriva dublei decizii a NATO și a amplasării rachetelor Pershing-II cu focoașe nucleare în Germania. Am participat alături de mulți alții din anul meu școlar (unii profesori ne-au încurajat să facem acest lucru...) și am închis una dintre principalele străzi din Kassel cu o blocadă a mașinilor și tramvaielor. Ne-am simțit cumva destul de bine că am luat atitudine împotriva armamentului nuclear și am fost pentru pace..., dar părinții mei și creștinii din adunarea, pe care o frecventam la acea vreme, nu au avut nicio înțelegere pentru această comportare. Participarea la o demonstrație a fost un „No-Go” [„nu merge”] pentru un creștin. În mod evident, în ultimele decenii a avut loc o schimbare notabilă și în Germania printre noi creștinii.

Cei liniștiți din țară

„Oamenii liniștiți din țară” - este un citat dintr-un psalm al lui David: „Căci ei nu vorbesc de pace, ci urzesc înșelătorii împotriva oamenilor liniștiți din țară” (Psalmul 35.20). În acest psalm, David descrie cum este persecutat pe nedrept de oameni răuvoitori. Ei îi urmăresc viața, îi întind capcane, îi încalcă dreptul, îl urăsc și vor să-l înghită. Și toate acestea în ciuda faptului că David le făcuse bine (Psalmul 35.12: „Îmi întorc rău pentru bine”. Prin faptul că pun capcane, ridică „martori mincinoși” și născocesc „cuvinte de înșelăciune” (Psalmul 35.11,20), acești oameni încearcă să-l prezinte pe David ca fiind cel rău și scandalagiul societății din acea vreme, într-o răsturnare de situație. David strigă către Dumnezeu pentru salvare și Îl roagă pentru dreptate. David este conștient că nu este singur în această situație, ci că mai sunt și alții din poporul Israel care se află într-o situație similară: „oamenii liniștiți din țară” (la ei se referă și Psalmul 35.27).

² Pentru a nu fi înțeles greșit: Din punctul meu de vedere, avortul în masă este un scandal și o crimă. Nu judec situația individuală a unei femei. În Germania, potrivit Oficiului Federal de Statistică, în 2018 s-au înregistrat aproximativ 100.000 de avorturi; la nivel mondial, aproximativ 56 de milioane pentru perioada 2010-14, potrivit OMS ([https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(17\)31794-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(17)31794-4/fulltext)). Este absolut de neînțeles pentru mine cum partidele politice pot, de exemplu pe de o parte, să se îngrijoreze dacă puii de sex masculin din ou au un simț al durerii, care face ca anumite proceduri de recunoaștere a sexului și deucidere ulterioară a embrionului din ou să fie inacceptabile din punct de vedere social, iar pe de altă parte, banalizează uciderea oamenilor în pântece în mod atât de mare: Kleine Anfrage der Abgeordneten Friedrich Ostendorff, Harald Ebner, Renate Künast, weiterer Abgeordneter und der Fraktion BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN - Drucksache 19/6435 - Technische Lösungen zur Beendigung des Kötens männlicher Eintagsküken vom 27.11.2018; Întrebările 6 și 7: (6) După știința guvernului federal, ce vârstă au puii din ou atunci când se utilizează procedura SELEGGT, așa cum a fost prezentată la conferința de presă din 8 noiembrie 2018? (7) Din câte știe guvernul federal, se poate exclude faptul că puiul simte durere în acest moment? În caz contrar, ce tehnologie alternativă este disponibilă care poate determina sexul puilor într-un stadiu mai timpuriu, dacă este necesar, și ce maturitate practică are aceasta?

Sursa: <http://dipbt.bundestag.de/dip21/btd/19/067/1906783.pdf>; accesat la 30.01.2021.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

David cunoștea persecuția și situațiile de minoritate din propria sa experiență. În primul rând, când a fost persecutat în tinerețe de către împăratul Saul, care încă domnea. Mai târziu, după ce era deja împărat în Israel de câțiva ani, când unul dintre fiii săi s-a ridicat împotriva lui, târând cu el pe unii dintre consilierii apropiați ai lui David și pe mulți din popor, iar David a trebuit să părăsească Ierusalimul în fugă (1 Samuel 18 și următoarele; 2 Samuel 15 și următoarele). Ca împărat, însă, David a fost și un regent în Israel cu drept mare de executare a puterii, pe care nu l-a folosit întotdeauna în scopuri bune: pentru a pune mâna pe soția unuia dintre soldații săi, nu s-a sfiit să ucidă indirect pe acest om credincios (2 Samuel 11 și următoarele). Într-un anumit sens, David însuși se întoarce aici împotriva unuia dintre „cei liniștiți din țară”, așa cum se plânge în Psalmul 35.³

În secolul al XVIII-lea, creștinii pietști din Germania foloseau termenul „cei liniștiți din țară” pentru un cerc liber de prieteni care împărtășeau aceleași idei creștine. În centrul cercului lor se afla Gerhard Tersteegen (1697-1769), un scriitor și predicator care locuia la Mühlheim an der Ruhr. Un alt membru al acestui cerc creștin a adăugat chiar această denumire la numele său: scriitorul Johann Heinrich *Jung-Stilling*. Ei doreau să își ducă viața în liniște, în izolare, închinare și adâncire în gândurile biblice și au publicat cântări (de exemplu, Tersteegen: „Ich bete an die Macht der Liebe” – „Ador puterea iubirii”) și cărți edificatoare în acest scop.⁴ Cu toate acestea, Tersteegen a luat odată o poziție explicită împotriva regelui prusac de atunci, Frederic al II-lea cel Mare (vezi mai jos). Termenul „cei liniștiți din țară” a devenit astfel o desemnare a creștinilor care se distingeau printr-o viață liniștită, dedicată lui Dumnezeu, în mediul lor respectiv, chiar ostil.

Câini muți, care nu pot să latre

În Isaia 56.9-57.2, profetul Isaia descrie o situație în rândul poporului lui Israel care are anumite asemănări cu Psalmul 35: și aici, Isaia se ocupă de oameni răuvoitori, pe care el îi numește câini și păstori. Ei nu-și îndeplinesc sarcina de a proteja și de a îndruma poporul („câini muți care nu pot să latre”; „nu pot pricepe nimic [nu știu cum să deosebească]”; Isaia 56.10,11 și, în schimb, caută doar propriul avantaj („folosul lui”; Isaia 56.11). Și este vorba despre cei dreپți, a căror suferință nimeni nu o ia în seamă și care sunt în cele din urmă măturați de răutate. La aceștia se adaugă „fiarele câmpului”, prin care se înțelege probabil dușmanii externi, care atacă și jefuiesc poporul pentru că „păstorii” dorm, pentru că ei nu sunt câini ciobănești buni, ci ei înșiși sunt câini răpitori.

Prin alegerea cuvintelor și a imaginilor, Isaia se aseamănă în acest pasaj cu mulți alți profeți din Vechiul Testament, de exemplu și cu Ieremia, care scrie în cartea sa: „Mergeți, adunați toate fiarele câmpului, aduceți-le să mănânce! Mulți păstori au distrus via Mea, au călcat în

³ După părerea multor comentatori biblici, confruntarea lui David cu Absalom poate fi văzută și ca o consecință a faptei sale față de Urie (2 Samuel 12.10-12; 16.22).

⁴ Burkhardt, H.; Geldbach, E.; Heimbucher, K. [editor.]: *Evangelisches Gemeindelexikon*, Wuppertal (Brockhaus) 1986, Eintrag „Die Stillen im Lande“. În Noul Testament se poate gândi probabil la: 1 Timotei 2.2; 1 Tesaloniceni 4.11 și 2 Tesaloniceni 3.12.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

picioare partea Mea, au prefăcut partea Mea plăcută într-un pustiu părăsit. ... toată țara este pustiiată, pentru că nu este nici un om care s-o pună la inimă” (Ieremia 12.9-11). „«Vai de păstorii care nimicesc și risipesc oile pășunii Mele!», zice Domnul. De aceea, așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre păstorii care păstoresc pe poporul Meu: «Voi ați risipit oile Mele și le-ați alungat și nu le-ați îngrijit. Iată, voi pedepsi asupra voastră răutatea faptelor voastre», zice Domnul” (Ieremia 23.1,2). Profeții au formulat aici, în cuvinte drastice, o critică fundamentală a nemulțumirilor societății din acea vreme, în special a conducătorilor responsabili. Prin aceasta, ei au stat temporar (Isaia) sau aproape toată viața lor (Ieremia) într-o poziție minoritară și împotriva „curentului principal al vremii”. Isaia critică, prin cuvintele „câini muți care nu pot să latre”, tăcerea oamenilor care de fapt trebuiau să-i avertizeze pe ceilalți.

Această expresie nu a devenit la fel de proverbială ca „cei liniștiți din țară”. Dar ea este folosită mereu de către creștinii care cred că am devenit prea liniștiți, prea conformiști, prea tăcuți în societatea noastră de astăzi. Încălcările flagrante ale poruncilor lui Dumnezeu în societatea noastră, nedreptățile strigătoare la cer din această lume, asupra celor slabi - trebuie să ne ridicăm vocea, să spunem lucrurilor pe nume pentru binele celor oprimați și pentru a-i avertiza pe cei care fac sau permit aceste nedreptăți.⁵

Două perspective diferite. Cum trebuie să ne comportăm acum? Ca un „tăcut din țară” sau în maniera unui „profet” din Vechiul Testament?

Împotriva curentului principal al vremii – Luther în Worms

Poate că evenimentul suprem din istoria bisericii, când cineva s-a opus cu hotărâre „curentului dominant al vremii” a fost interogatoriul lui Martin Luther la Dieta de la Worms din 17 și 18 aprilie 1521, în prezența împăratului Carol al V-lea. Confruntarea dintre Luther și adversarii săi din această perioadă s-a desfășurat cu mijloace din ce în ce mai dure, dar și cu cuvinte dure. Titlurile unor publicații vorbesc de la sine; de exemplu, Martin Luther: „Wider den neuen Abgott und alten Teufel, der zu Meissen erhoben werden soll” [„Împotriva noului idol și a vechiului diavol care va trebui ridicat la Meissen”], sau unul dintre adversarii săi, Paul Amnicola, cu aceeași ocazie: „Wider das wild geeifernde Eberschwein Luther, das in dem Weingarten des Herrn kräftig wühlt, gräbt und sich untersteht, mit seinem besudelten Rüssel umzustoßen die Heiligsprechung des heiligen Benno und aller Heiligen Ehrerbietung zu verdrängen” [„Împotriva mistrețului sălbatic plin de zel, Luther, care sapă și scormonește cu vigoare în via Domnului și îndrăznește să răstoarne cu botul său mânjit canonizarea Sfântului Benno și toată cinstirea sfinților.”] (ambele scrieri din 1524⁶). Prin urmare, este interesant să vedem cum s-a comportat Luther la Worms. Trebuia să-și retracteze publicațiile anterioare și a răspuns în cele din urmă:

⁵ În Noul Testament ne-am putea gândi probabil la: Iacov 5.1-6; Luca 6.24; Matei 25.31-46; Apocalipsa 18.4-19.

⁶ Citat din: Joestel (editor), *Martin Luther 1483-1546. Katalog der Hauptausstellung in der Lutherhalle Wittenberg [Catalogul expoziției principale de la Lutherhalle Wittenberg]*, Berlin (Schelzky & Jeep) 1993; paginile 150,163.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

Pentru că Majestatea Voastră și Alteța Voastră doresc un răspuns simplu, voi da unul fără coarne și fără dinți: Dacă nu sunt copleșit de mărturiile Scripturii sau de motivele clare ale rațiunii - pentru că nu cred nici în Papa, nici în Concilii, deoarece este evident că ei au greșit și s-au contrazis adesea - atunci rămân copleșit de pasajele din Scriptură pe care le-am citat, iar conștiința mea este legată captiv de Cuvântul lui Dumnezeu. Nu pot și nu vreau să retrag nimic, pentru că nu este nici sigur, nici sănătos să acționezi împotriva conștiinței. Dumnezeu să mă ajute, Amin!⁷

Atât în această declarație finală din a doua zi a interogatoriului său, cât și înainte, Luther recunoaște Dieta imperială ca atare și pe împărat în funcția sa. Adresarea făcută împăratului, „Majestatea Voastră și Alteța Voastră”, este adecvată situației. El le răspunde celorlalți adversari, dintre care unii sunt și ei prezenți, în forma dorită, pe scurt și fără cuvinte dure.

Însă, Luther rămâne ferm în această chestiune; nu se dezice de nimic. Pe lângă aceasta, trebuie remarcat faptul că el nu își bazează poziția sa fermă pe propria sa înțelegere subiectivă a Bibliei, care ar fi superioară celei a altora, ci pe ceea ce el numește în altă parte „claritatea Scripturii”. Biblia însăși este clară și ușor de înțeles. Dacă cineva îl „învinge” pe baza acestei Scripturi, el este foarte dispus să-și schimbe opinia. Dar numai atunci.⁸

Filosoful din Sanssouci – Tersteegen și Friedrich al II-lea, cel Mare

Gerhard Tersteegen a fost, așa cum am menționat mai sus, una dintre figurile principale din cercul creștin de prieteni ai grupării „Stillen im Lande” [„Cei liniștiți din țară”]. În jurul anului 1760, a scris un fel de recenzie a unei colecții de poezii ale regelui prusac de atunci, Friedrich al II-lea, pe care filosoful francez Voltaire o publicase în 1750, intitulată *Gedanken über die Werke des Philosophen von Sanssouci* (Gânduri despre operele filosofului din Sanssouci).⁹ Tersteegen a trimis această scriere sub forma unei scrisori către un prieten nenumit din Berlin sau din împrejurimi, dar pare să fi presupus că ea va găsi o circulație mai largă acolo și va ajunge și la împărat, ceea ce s-a și întâmplat.

Denumirea lui Friedrich al II-lea drept „filosoful din Sanssouci” nu a fost o invenție a lui Tersteegen; și alții au folosit-o pentru a-l caracteriza pe împărat ca persoană și stilul său de guvernare. Nu există nicio îndoială că Friedrich al II-lea cel Mare a fost un regent excepțional de capabil și, de asemenea, o persoană cu multiple talente. Cu toate acestea, dragostea sa pentru filozofie a fost legată de o îndepărtare de credința creștină. Într-adevăr, fusese educat

⁷ Citat din: Fausel, H., *D. Martin Luther- Sein Leben und Werk*, Stuttgart (Hänsler) 1996, vol. 1, pag. 198 (nu se știe dacă celebra zicere „Hier stehe ich und kann nicht anders!” [„Aceasta este convingerea mea și nu pot altfel!”] a fost rostită în acest context; nu se știe sigur din punct de vedere istoric).

⁸ La fel și Kürschner, M.J., *Martin Luther als Ausleger der Heiligen Schrift*, Gießen (TVG Brunnen) 2004.

⁹ Citez scrisul după: Kerlen, G., *Gedanken Gerhard Tersteegens über die Werke des Philosophen von Sanssouci - Mit Einleitung und Bemerkungen, besonders über Friedrich des Großen Glaubensansichten*, Mülheim/Ruhr (Librăria Nietensche) 1853, pag. 51 și următoarele.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

ca un creștin, dar metodele educaționale și pedepsele extrem de stricte ale tatălui său, Friedrich Wilhelm I, l-au îndepărtat de credința creștină.¹⁰ Acest lucru era cunoscut în Regatul Prusiei și nu numai și a fost observat cu îngrijorare de către creștini.

Friedrich al II-lea și-a scris poemele pentru oamenii de la curte și pentru prieteni (cum ar fi Voltaire); el nu a intenționat să le publice. Voltaire a făcut acest lucru fără să se consulte cu împăratul. Evident, Friedrich al II-lea nu a fost mulțumit de acest lucru, pentru că în jurul anului 1762 a publicat el însuși o colecție revizuită, în care unele critici deosebit de dure la adresa creștinismului au fost eliminate. Din scrierile sale, Tersteegen cunoștea cel puțin ediția lui Voltaire, posibil și ediția revizuită, și citează din ea.¹¹ Cum se adresează Tersteegen (indirect) împăratului, pentru că vede că cei de la putere îl uită pe Dumnezeu și că acest lucru va avea consecințe fatale atât pentru ei personal, cât și pentru întreaga națiune?

După ce i se adresează prietenului nenumit, el scrie:

Admir mintea scilpitoare a autorului, marile cunoștințe, mai ales în ceea ce privește scrierile păgâne, stilul fluent și captivant de a scrie, darul excelent în poezie etc. Dar dacă îndrăznesc să cenzurez un astfel de om, atunci trebuie să mărturisesc că am găsit multe de criticat în cartea sa. Ilustrul autor (căci nu este un om obișnuit) descrie nimicnicia acestei vieți.

Și la sfârșitul scrierii sale:

Autorul generos este un dușman al lingușirii, un iubitor al sincerității. Gândește liber și le permite și celorlalți aceeași libertate. Chiar dacă ar trebui să audă ceea ce spun la urechea unui prieten, sunt convins că nu ar primi gândurile mele cu lipsă de grație. Adevăratul meu respect pentru venerabila sa persoană și calitățile sale incomparabile m-au făcut să suspin de o sută de ori în timp ce citeam: ce instrument ar putea fi acest mare om în mâna marelui Dumnezeu, dacă excelentul său intelect, iradiat de o lumină superioară, ar putea alunga cele mai dăunătoare prejudecăți împotriva religiei, iar inima sa nobilă ar putea da Împăratului împăraților, Domnului domnilor, cinstea cuvenită!

În textul propriu-zis, Tersteegen se abține de la atacuri personale sau cuvinte grosolane la adresa autorului Friedrich al II-lea. El scrie într-un stil de limbaj care va fi recunoscut și citit și de împărat. El arată clar că știe și este capabil să clasifice „scrierile păgâne” (el se referă în primul rând la autorii latini din perioada romană).

Însă în ceea ce privește chestiunea în sine, Tersteegen este clar. Iată, de asemenea, câteva exemple puține:

¹⁰ Merită citit în privința aceasta: Klepper, J., *Der Vater. Roman eines Königs*, München (dtv Verlagsgesellschaft) 2017.

¹¹ Kerlen, lucrarea citată mai sus pag. 11-13.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

Pe de altă parte, oricine și-ar da jos masca de pe eroii săi vechi și noi, stoici, ar găsit mai întâi ridurile. [...] „Nu trebuie să te îngrijorezi de viitorul trist, ci să-l lași în întunericul lui.” De ce, om mare, de ce un viitor trist? Simte inima ta, poate, mai mult decât vrea să spună până ta de scris?

În general, el judecă cauza și istoria religiei cu o pană de scris prea părtinitoare. [...] El îi numește sinucigași furioși pe primii creștini, care preferau să fie uciși decât să numească minciună ceea ce ei credeau a fi cel mai important adevăr etc.

Faptul că autorul nostru se arată în mod constant potrivnic religiei și iubitorilor ei, dar prea favorabil adversarilor ei, se poate vedea mereu. Pot fi citate doar câteva exemple: pe Iulian (apostatul) îl numește cuvânt fără bază; și îi numește pe părinții Bisericii înșelători sfinți, fără deosebire.

Am admirat mai sus marea erudiție a autorului, mai ales în scrierile filosofice și poetice păgâne: nu este oare și acest lucru de deplâns în parte? [...] Astfel de lucruri ne sunt puțin de folos sau chiar deloc.

Filozofie nenorocită, care poartă numele și faima de înțelepciune, dar ar trebui să se numească lipsă de rațiune și nebunie!

Așa cum era de așteptat, scrierea lui Tersteegen a ajuns și în mâinile lui Friedrich al II-lea, care a citit-o și apoi a spus cu un oarecare respect: „Oare pot face așa ceva cei liniștiți din țară?”¹²

Împărăția Mea nu este din lumea aceasta – Hristos și Pilat

Când Hristos a stat în fața lui Pilat, în jurul anului 33, aceasta a fost, pe de o parte, o parte unică și irepetabilă a planului de răscumpărare al lui Dumnezeu, care a devenit realitate prin Isus Hristos. Noi, oamenii, suntem - fie că suntem sau nu conștienți de acest lucru - despărțiți de Dumnezeu. Cauza sunt păcatele noastre, iar consecința este moartea (Romani 6.23). Cu toate acestea, în harul Său, Dumnezeu a vrut să ne salveze de la pieire (Ioan 3.16). Fiul lui Dumnezeu a devenit Om, pentru a ne mântui prin viața, moartea și învierea Sa: „Însă darul de har al lui Dumnezeu este viața veșnică în Hristos Isus, Domnul nostru” (Romani 6.23).

Pe de altă parte, această întâlnire dintre „Împăratul iudeilor”, așa cum I se adresează Pilat cu subînțeles, și guvernatorul conducătorului aproape de necontrolat al lumii din acea vreme, împăratul roman, este deschizătoare de perspective pentru comportamentul creștinilor în situații similare. După ce Pilat Îl întreabă a doua oară, „Tu ești Împăratul iudeilor?”, El confirmă: „Tu zici”. Dar împărăția Sa este radical diferită de toate împărățiile acestei lumi. Isus spune că a venit în lume pentru a da mărturie despre adevăr - ceea ce duce la celebra

¹² Kerlen, lucrarea citată mai sus pag. 9.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

întrebare a lui Pilat: „Ce este adevărul?” - și că împărăția Sa nu este din lumea aceasta. Căci dacă împărăția Lui ar fi din lumea aceasta, atunci slujitorii Lui ar fi luptat ca El să nu fie predat.

Prin aceasta Isus face o ruptură clară în istoria poporului Israel, așa cum ea este descrisă în Vechiul Testament. Căci împărăția poporului lui Israel au luptat mereu, și adesea în Numele lui Dumnezeu, cu forța armelor, pentru a-și apăra împărăția și pentru a proteja poporul de dușmani. Aceasta nu mai este chemarea oamenilor care se află acum în legătură cu Împăratul Isus și cu Împărăția Sa. Isus Însuși practică renunțarea la violență (compară de exemplu, Ioan 18.10,11 în momentul capturării sau Luca 9.51-56, unde doi dintre ucenicii Săi au crezut că trebuie să se comporte ca profeții Vechiului Testament, dar El îi mustră pentru aceasta și, de asemenea, stabilește acest lucru ca o normă de comportament pentru „slujitorii” Săi, adică pentru creștini.)

Această renunțare la violență înseamnă renunțarea la forța armelor, dar și la violența verbală, așa cum reiese din răspunsurile pe care Domnul ni le dă nouă, oamenilor, în aceste interogatorii, și devine clară la execuția de pe cruce, și cum scrie mai târziu Petru: „Hristos a suferit pentru voi, lăsându-vă un model, ca să călcați pe urmele Lui: El, care n-a făcut păcat, nici nu s-a găsit viclenie în gura Lui; care, fiind insultat, nu răspundea cu insultă; suferind, nu amenința, ci Se încredința pe Sine Celui care judecă drept” (1 Petru 2.21-23). Este punerea în aplicare a ceea ce Isus a spus deja cu câțiva ani mai devreme în Predica de pe Munte: „Ați auzit că s-a spus: «Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău; dar *Eu* vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru cei care vă prigonesc»” (Matei 5,43.44; compară și cu Romani 12.17-21¹³).

Har și sare – Pavel scrie din închisoare

Pe când Pavel era în închisoare la Roma, a scris mai multe scrisori către creștinii din Asia Mică, între altele către biserica din Colose (Coloseni 1.1 și 4.18). În ceea ce privește comportamentul față de semenii necreștini, el a scris: „Umblați cu înțelepciune față de cei de afară, răscumpărând timpul [în sensul de a folosi orice ocazie]. Cuvântul vostru să fie întotdeauna în har, dres cu sare, ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia” (Coloseni 4.5,6).

Pavel ar fi avut multe motive să fie amărât. A fost întemnițat din cauza credinței sale în Hristos (Coloseni 4.3). Iar în acele vremuri, o astfel de detenție nu era deloc o ședere plăcută. Cu toate acestea, el le recomandă colosenilor să adreseze semenilor lor cuvinte de har - ceea ce corespunde cu siguranță la a nu-i insulta și a nu-i amenința, cum a făcut Domnul Isus

¹³ În acest punct, se poate ridica întrebarea referitoare la legitimitatea rezistenței active împotriva unor acte evident criminale sau chiar a unui guvern criminal. Limitele ascultării sunt clar stabilite în principiu pentru creștini (Faptele apostolilor 5.29); ce înseamnă acest lucru în cazuri individuale trebuie să fie întotdeauna clarificat. În această privință, noi, în Germania, putem, din păcate - dar în același timp cu recunoștință față de ei - să ne inspirăm din reflecțiile și experiențele creștinilor sub dictatura nazistă, de exemplu Wilhelm Busch, Friedrich von Bodelschwingh, Paul Schneider, Dietrich Bonhoeffer.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

(compară cu 1 Petru 2.3) - condimentate cu sare. Sarea, ca substanță aromatizantă și conservantă, are probabil aici semnificația simbolică a unei vorbiri clare și concrete (compară și cu Matei 5.13).

Recomandarea lui Pavel aici corespunde astfel exemplului Domnului Isus Hristos și comportamentului lui Luther sau Tersteegen față de cei de la putere care le erau ostili sau le erau potrivnici. O prudență greșit înțeleasă, exagerată, care ne face să „punem deja foarfeca în păr”, să ne temem să spunem clar lucrurile corecte și care duce la o „corectitudine politică” fără sens, nu este „dresată cu sare”. Mi se par foarte alarmante încercările unor semeni de a „curăța” limbajul, chiar și retroactiv din punct de vedere istoric (ca exemplu, discuțiile ciudate despre termenul „maur”) sau de a folosi limbajul pentru a impune cu forța o ideologie (în prezent, îmi vine în minte, în primul rând, limbajul pretins „echitabil din punct de vedere al genului”). Mă întreb dacă acești semeni au citit vreodată romanul distopic *1984* al lui George Orwell și s-au gândit la „Ministerul Adevărului” de acolo, care are ca scop controlul trecutului în sensul dictaturii la putere prin ajustarea periodică a documentelor.¹⁴ Desigur, „faptele alternative” (adică alte neadevăruri) nu sunt răspunsul la abuzul de „corectitudine politică”. Nici provocările grosolane și atacurile personale nu sunt „în har”.

Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie – încă o dată Isus Hristos

Cuvintele „în har, dres cu sare” se caracterizează nu numai prin cuvintele în sine, ci și prin conținutul lor. Nu este vorba doar de a spune ceva, ci mesajul în sine trebuie să fie clar și relevant. Cu alte cuvinte, lucrul principal trebuie să rămână lucrul principal. Când Isus Hristos a ieșit în public, a făcut-o cu cuvintele: „S-a împlinit timpul și s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în Evanghelie!” (Marcu 1.15). Trebuie să fim întotdeauna conștienți că este bine pentru o persoană și pentru semenii săi dacă un alcoolic devine treaz, dacă un dependent de pornografie își distruge resursele de internet etc., - dar numai prin aceasta nimeni nu este mântuit, nimeni nu merge în cer. Pentru aceasta avem nevoie de Domnul și Mântuitorul Isus Hristos.

Este vorba despre oameni care se întorc la Dumnezeu. Este vorba despre locul unde ne vom petrece eternitatea. Este vorba despre adevărata „veste bună” (în greacă: „evanghelie”). În contrast cu aceasta, importanța a nenumărate alte lucruri, pe care în prezent le evaluăm destul de diferit, se estompează. Cineva l-a întrebat odată pe Isus: „Învățătorule, spune-i fratelui meu să împartă moștenirea cu mine». Dar El i-a spus: «Omule, cine M-a pus judecător sau împărțitor peste voi?». Și le-a zis: «Luați seama și păziți-vă de orice lăcomie de bani, pentru că viața cuiva nu este în belșugul averilor lui.»” Și în final le-a spus o parabolă despre un om bogat, care se încheie cu cuvintele: „Nebunule, în noaptea aceasta ți se va cere sufletul; și cele pe care le-ai pregătit, ale cui vor fi? Astfel este cel care strânge pentru sine însuși și nu este bogat față de Dumnezeu” (Luca 12.14-21).

¹⁴ Orwell, G., *1984*, Berlin (Ullstein) 2017.

Îmi exprim părerea mai degrabă încet sau cu glas tare?

Prin urmare, dacă creștinii trebuie să se străduiască să vorbească „în har, dres cu sare” față de semenii lor din societățile lor, aceasta înseamnă și că ei nu trebuie să transforme fiecare subiect într-o problemă confesională. Același Pavel scrie cu privire la modul în care a predicat Evanghelia: „Pentru că, fiind liber față de toți, m-am făcut rob tuturor, ca să-i câștig pe cei mai mulți. Și m-am făcut față de iudei ca iudeu, ca să-i câștig pe iudei; față de cei de sub lege, ca fiind sub lege, eu însumi nefiind sub lege, ca să-i câștig pe cei de sub lege; față de cei fără lege, ca fiind eu fără lege (nu fiind eu fără legea lui Dumnezeu, ci supus legii lui Hristos), ca să-i câștig pe cei fără lege. Față de cei slabi m-am făcut slab, ca să-i câștig pe cei slabi. M-am făcut tuturor toate, ca, oricum, să măntuiesc pe unii. Și fac toate pentru Evanghelie, ca să mă fac împreună-părtaş cu ea” (1 Corinteni 9.19-23). Există multe lucruri în care, chiar și în calitate de creștin, poți și uneori trebuie să poți face compromisuri fără a schimba conținutul Evangheliei.

În perspectivă

În concluzie, cred că și astăzi putem vorbi, scrie și acționa ca și creștini:

- clar și precis, fără compromisuri, acolo unde și Cuvântul lui Dumnezeu este clar
- fără violență
- de asemenea, și fără violență verbală
- plini de respect față de semenii noștri, oricine ar fi ei

Din nefericire, unii semenii de-ai noștri vor reacționa în continuare agresiv, chiar cu ură, la acest lucru (în cele din urmă, prin urmare, ei înșiși extrem de intoleranți). Nu putem preveni întotdeauna acest lucru. Pavel a scris deja: „Dacă este posibil, atât cât depinde de voi, trăiți în pace cu toți oamenii” (Romani 12.18). Și Isus Hristos a spus ucenicilor Săi, scurt înainte de răstignirea Sa, foarte realist: „Dacă vă urăște lumea, știți că pe Mine M-a urât mai înainte decât pe voi. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar, pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales din lume, de aceea vă urăște lumea. Amintiți-vă de cuvântul pe care vi l-am spus Eu: «Nu este rob mai mare decât stăpânul său». Dacă M-au persecutat pe Mine, și pe voi vă vor persecuta; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Dar vă vor face toate acestea din cauza Numelui Meu, pentru că ei nu-L cunosc pe Cel care M-a trimis.” (Ioan 15.18-21).

Dar nu ar trebui să lăsăm ca toată agitația și zgomotul din jurul nostru să ne împiedice să spunem clar ceea ce este important. În toiu noapții, în haosul de după un cutremur, un gardian de închisoare stă în fața lui Pavel și a tovarășului său Barnaba, din nou ca prizonieri, și îi întrebă: „Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu măntuit? Și ei au răspuns: «Crede în Domnul Isus și vei fi măntuit, tu și casa ta.»” Aceasta este esențialul! Și întâmplarea merge mai departe: „Și i-au vestit Cuvântul Domnului, lui și tuturor celor din casa lui. Și i-a luat la el chiar în ceasul acela din noapte și le-a spălat rănilor; și a fost botezat îndată, el și toți ai lui. Și, aducându-i în casa lui, le-a pus masa și, crezând în Dumnezeu, s-a bucurat cu toată casa lui.” (Faptele apostolilor 16.30-34).

Când oamenii sunt salvați pentru eternitate, acesta este cel mai frumos lucru care se poate întâmpla. Dacă alții nu sunt încă atât de departe, dar răspund respectuos la vorbirea, scrierea sau acțiunea creștinilor: „Oare pot face asta cei liniștiți din țară?”, atunci poate că acesta este un prim pas în direcția cea bună, înapoi la Dumnezeu.